

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයය, ශ්‍රී ලංකාව

නීති පිටපත

නීතිවේදී උපාධි පරික්ෂණය (පළමු වසර)-2022

ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා නීතිය-।

(කාලය පැ තුනපි)

සම්පූර්ණ ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව: 06

ඩිනැම ප්‍රශ්න තහකට (03) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

(විභාග අපේක්ෂකයන්ගේ අපැහැදිලි අත්අකුරු සඳහා ලකුණු අඩුකරනු ලැබේ.)

1. පාලකයින්ට බලය අපුතු ලෙස භාවිතා කිරීමෙන් වළක්වාලීමට සහ යහපාලනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිළිස නීතියේ ආධිපත්‍යය සහ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථානුකුලවාදය අතර පවතින අනුපූරුතක සහසම්බන්ධය අත්‍යාච්‍යාව වන බවට පොදුවේ එකඟවනු ලැබේ. 1978 දෙවන ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව නීතියේ ආධිපත්‍යය සහ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථානුකුලවාදය අතර ඇති මෙත් අනුපූරුතක සහසම්බන්ධතාවයට සහයෝගය නොදක්වයි.

ඔබ එකඟ වන්නෙහි ද? අදාළ නොතික ප්‍රතිපාදන සහ විනිශ්චිත නඩු නීරණ ඇසුරින් ඔබගේ පිළිතුරු තහවුරු කරන්න.

(ලකුණු 100)

2. (ඇ) හෝ (ආ) කොටසට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

- (ආ) සිලන් යනු බහුවාරිකා රාජ්‍යයකි. සිලන් වෙත ස්වාධීනතාවය ප්‍රදනය කිරීමට පෙර ඕතානායන් විසින් සම්පාදනය කරනු ලැබූ 1945 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව, වෙනස්කොට සැලකීමට ලක් කරන ආකාරයේ ව්‍යවස්ථා සම්පාදනය කිරීම තහනම් කරයි. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 30 වන ව්‍යවස්ථාව, කවර වූ හෝ ආගමක් නිදහසේ ඇදහිම තහනම් කරන හෝ සීමා කරන ආකාරයේ නීති, අන් ප්‍රජාවන්ට හෝ ආගම්වලට අයන් පුද්ගලයන්ට නොමැති ආකාරයේ අභ්‍යන්තාවයකට හෝ සීමා කිරීමට කවර වූ හෝ ප්‍රජාවකට හෝ ආගමකට අයන් තැනැත්තන් ලක්කර්න ආකාරයේ සහ, අන් ප්‍රජාවන්ට හෝ ආගම්වලට අයන් තැනැත්තන්ට ලබාදී නොමැති විශේෂ වරප්‍රසාදයක් හෝ වාසියක් කවර හෝ ප්‍රජාවකට හෝ ආගමකට

අයත් පුද්ගලයන්ට ලබා දෙන ආකාරයේ නීති සම්පාදනය කිරීමෙන් ව්‍යවස්ථාදායකය වළක්වාලු ලබයි.

වර්ෂ 1965 දී, සිලන් පාර්ලිමේන්තුව විසින්, බිංදු ආගමික ප්‍රජාවගේ වාර්ෂික උත්සවය තහනම් කිරීමට සහ සිලන් හි මධ්‍යම පුද්ගලයේ වාසය කළ මොරාන් ජනක්ෂණීයම ස්වකීය නිපුණුම්ය වෙත පිටුවහල් කිරීම පිළිස වූ නීතින් ගණනාවක් සම්පාදනය කළේය. මෙම නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම හේතුවෙන් අගත්තියට පත් පුද්ගලයින් ගණනාවක් මෙම නීති ප්‍රශ්න කරමින් අභියෝගයට ලක්කළ අවස්ථාවේදී, අගමැතිවරයා මාධ්‍යය භමුවේ ප්‍රකාශ කර සිටියේ සිලන් පාර්ලිමේන්තුව උත්තරීන්ර වන බවත් එයට නීති සම්පාදනය කිරීමටත්, නීති පරිව්‍යීන්න කිරීමටත් හැකියාව ඇති බවයි.

සිලන් හි ඇතැම් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා නීති විශාරදයන්ගේ මතය වන්නේ, ව්‍යවස්ථාදායකයේ අභිමිත උත්තරීතරත්වය පාලනය කිරීම පිළිස වන යාණ්ඩුණයක් සහිත නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක් සිලන් සම්මත කරගතයුතු බවයි.

ඉහත තත්ත්වය පිළිබඳව අදහස් දක්වමින් ලිපියක් ලිවීමට ඔබට ආරාධනා කර ඇත. 1947 සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් සහ 1972 පළමු ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් උදාහරණ දෙමින් ලිපිය ලියන්න.

(ලකුණු 100)

(ආ) එතිහාසිකව ගත්කළ, පාර්ලිමේන්තු ස්වාධීපත්‍ය සංකල්පය පරිසමාන්ප (absolute) ලෙස සලකන ලදී. අද, බොහෝ විශාරදයින්ගේ මතය වන්නේ සෙසු නිශ්චිත ආණ්ඩුක්‍රමව්‍යවස්ථා සංකල්පයන්ගේ බිජිවීමන් සමග, සම්පූදායික පාර්ලිමේන්තු ස්වාධීපත්‍යය සංකල්පය ප්‍රායෝගික තොවන බවයි.

ඔබ එකගවන්නෙහිද? ශ්‍රී ලංකාවේ 1972 සහ 1978 ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රමව්‍යවස්ථා ඇසුරින් ඔබේ පිළිතුර තහවුරු කරන්න.

(ලකුණු 100)

3. කමල් මෙගාලන්තයේ සිවිල් අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාකාරීකයෙකි. ඔහු සහ ඔහුගේ මිතුරන් ආණ්ඩුවේ ප්‍රතිපත්තීන් සහ ක්‍රියාවන් පිළිබඳ තමන්ගේ විරෝධතාවය පළකිරීම පිළිස මෙගාලන්තයේ අගනාගරයේ ප්‍රධාන දුම්රිය ජ්‍යානය අසල විරෝධතාවයක් සංවිධානය කළහ. ජ්‍යාණය පොලීස් නිලධාරිවරයෙක් ඔවුනට වහාම ඉවත්ව යන ලෙස අණ කළේය. ඔහු ප්‍රකාශ කර සිටියේ කමල් සහ ඔහුගේ මිතුරන් මෙම විරෝධතාවය සම්බන්ධයෙන් පොලීසියේ පූර්ව අවසරය ලබා ලබාගෙන නොමැති බවයි. විරෝධතාකරුවන්, සාමකාමී රස්වීමක් සඳහා එලෙස පූර්ව අවසරයක් ලබා ගැනීම අවශ්‍ය නොවන බව කියමින් ඔවුන්ගේ විරෝධතාවය දිගටම පවත්වාගෙන යන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කමල් සහ තවත් දෙදෙනෙකුව පොලීසිය විසින් අත්අඩංගුවට ගන්නා ලදී. ඔවුන්ව අත්අඩංගුවට ගැනීම සඳහා කිසිදු හේතුවක් ලබා නොදුන් අතර, මහේස්ත්‍රාත්වරයාට ඉදිරිපත් නොකර රාත්‍රින් තුනක් ඔවුනට පොලීස් හාරයේ රදවාගෙන තබන ලදී. ඇතැම් විරෝධතාකරුවන් මේ පිළිබඳව සමාජ මාධ්‍ය ජාලාවන් හි පළ කරන ලදී. හතරවන දිනයේදී කමල්ට මහේස්ත්‍රාත්වරයා ඉදිරියට ඉදිරිපත් කළ අතර ඔහුට ඇප ලබා දෙන ලදී. එසැනින් කමල් රෝහල්ගත වන ලදී. කමල් කියා සිටින්නේ පොලීස් රදවුම හාරයේ සිටිනා විට ඔහුට කුරිරු ලෙස පහරදුන් බවත් පරුෂවවනයෙන් බැනවැදුන බවත්ය.

මේ අතරතුර, ආර්ථික අපහසුතා හේතුවෙන්, කමල්ගේ නැගැකිය වන කේමලි ට නව පාසල්වාරය සඳහා අවශ්‍ය කරන පොත් මිලදී ගැනීමට කමල්ගේ දෙමාපියන් අසමත් වේ. නව පාසල් වාරය ආරම්භයේදී පසුගිය වසර සඳහා පාසල් ගාස්තු ගෙවා නොතිබීම හේතුවෙන පන්තිහාර ගුරුතුමිය විසින් ඇයට තැබුත් හරවා ගෙදර එවා තිබේ. විදුහල්පත්තිවරයා විසින් තරයේ කියා සිටින්නේ ඇය තැබුත් පාසලට පැමිණීමට පෙර එකී ගාස්තු ගෙවා අවසන් කළ යුතු බවයි. විදුහල්පත්තිවරයා විසින්, කේමලි වෙත ලැබෙමින් තිබූ අඩු ආදායම ගිහුත්වය, ඇයගේ සොහොයුරාට අත්අඩංගුවට ගෙන ඇති බවත් ඔහු ආණ්ඩු විරෝධ ක්‍රියාකාරකම් හි සැකකරුවකු වේ යන පදනම මත, නවත්වා ඇත. කමල් ඔහුගේ සහ ඔහුගේ සොයුරියගේ අයිතිවාසිකම් උල්ලාසනය වී ඇති බව පවසමත් ඔබගේ උපදෙස් පතයි.

කමල්ට උපදෙස් දෙන්න. මෙගාලන්තයේ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාව ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවට සමාන බව උපක්ල්පනය කරන්න.

(ලකුණු 100)

4. (අ) සහ (ආ) කොටස් දෙකටම පිළිතුරු සපයන්න.

කුමානෝ යනු බොංගා හී ජනාධිපතිවරයාය. ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවට අනුව, බොංගා හී ග්‍රේෂ්‍යාධිකරණයට අගවිනිසුරු සහ විනිසුරුවරුන් පත්කරනු ලැබිය යුත්තේ ජනාධිපතිවරයා විසිනි.

කුමානෝ විසින් මැතකදී ඔහුගේ සහේදරයා වන ප්‍රභානෝ ව බොංගා හී ග්‍රේෂ්‍යාධිකරණයේ විනිශ්චයකාරවරයෙක් වශයෙන් පත් කරන ලදී. නීති විශාරදයින් තරක කර සිටින්නේ මෙම පත් කිරීම අත්තනෝමතික සහ අධිකරණ ස්වාධීනතාවය හැල්ලුවට ලක්කරන්නක් වන බවයි. තවද, බොංගා හී අගවිනිසුරුවරිය වන රියාරා විසින්, ජනාධිපති මන්දිරයේ පැවති නිල හමුවීමකදී ජනාධිපතිවරයාට මෙකී පත් කිරීම පිළිබඳ ස්වකීය නොසැටුව පළකර ඇති බවට මාධ්‍ය වාර්තාවක් පළවිය. රේඛා දිනයේදී, මධ්‍ය සාකච්ඡාවේ දී මෙකී මාධ්‍ය වාර්තාව කුමානෝ විසින් ප්‍රතික්ෂේප කළ අතර, ඔහු ප්‍රකාශ කර සිටියේ කවර හෝ විනිශ්චයකාරවරයෙකු ගේ එකී ආකාරයේ හැසිරීමක් ඔහු විසින් නොමුවසන අතර එසේ වූමහෙන්, වහාම ක්‍රියාත්මක වන පරිදි ඔවුන් තනතුරෙන් නොරඟා දමන බවයි.

(අ) බොංගා හී ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාව ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවට සමාන බව උපකල්පනය කරන්න. පුමානෝගේ පත්කිරීමෙහි ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථානුකුලබව සාකච්ඡා කරන්න. ඔබගේ පිළිතුර අදාළ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිපාදන සහ වෙනත් අදාළ නොතික අධිකාරීන් ඇසුරින් තහවුරු කරන්න.

(ලකුණු 50)

(ආ) අධිකරණ ස්වාධීනතාවයට අදාළ මූලධර්ම ඇසුරින් මාධ්‍ය සාකච්ඡාවේ දී කුමානෝ විසින් සිදුකළ ප්‍රකාශයේ බලපෑම සාකච්ඡා කරන්න. ඔබගේ පිළිතුර අදාළ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිපාදන සහ වෙනත් අදාළ නොතික අධිකාරීන් ඇසුරින් තහවුරු කරන්න.

(ලකුණු 50)

5. ආණ්ඩුවේ බලතල අවහාවිතා කිරීම අවම කිරීම පිළිස වන සුදුසු ම මාරුගය වන්නේ එකී බලතල මත දූජ සහ විනිවිදහාවයෙන් යුතු සංවරණයන් පැනවීමයි. ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවන් මෙය, බලතල බෙදීමේ සංකල්පය හරහා අත්පත් කර ගැනීමට අරමුණු කරයි.

ඔබ එකගවන්නෙහිද? ඉහත ප්‍රකාශය ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවට අවධානය යොමුකරමින් සාකච්ඡා කරන්න. ඔබගේ පිළිතුර සුදුසු උදාහරණ සහ මැතකාලීන ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථා සංශෝධන ඇසුරින් තහවුරු කළ යුතුය.

(ලකුණු 100)

6. ප්‍රශ්නයේ කොටස් හතරට ම පිළිතුරු සපයන්න.

රාමේන් සහරා හී විධායක ජනාධිපතිවරයා වන අතර සහරා ජනරජයේ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාව ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවට සමාන බවට උපකල්පනය කරන්න.

(අ) අධිකරණය විසින් මිනීමැරිමක් සඳහා වරදකරු කරසිට ස්වකීය මස්සිනාට රාමේන් විසින් ජනාධිපති සමාව පිරිනමන ලදී. මෙම ජනාධිපති සමාව ලබා දීමට පෙර රාමේන් විසින්, මෙම නඩුව විනිශ්චය කළ විනිසුරුවරයාගේ වාර්තාවක් ලබා ගන්නේ නැත.

(ලකුණු 25)

(ආ) රාමේන් ස්වකීය කැලීනට මණ්ඩලය සඳහා ඒකපාර්ශවික ලෙස අමාත්‍යවරුන් පත්කරයි. විපක්ෂ නායකයා වන සුමෝ කියා සිටින්නේ මෙම ක්‍රියාව ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථානුකූලවාදය යටපත් කරන බවයි. (ලකුණු 25)

(ඇ) රාමේන් විසින් ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථා සහාවේ අනුමැතිය රහිතව ස්වකීය මාමා ව සහරා හී මහා බැංකුවේ අධිපතිවරයා ලෙස පත්කළේය. (ලකුණු 25)

(ඇ) සහරා හී මහාමැතිවරණය 2022 අගෝස්තු 14 වන දින පවත්වන ලදී. කෙසේවූවද, තමන් පාර්ලිමේන්තුවේ බහුතර බලය අහිමිකරගෙන ඇති බව අවබෝධකරගත් රාමේන් වහා ක්‍රියාත්මක වන පරිදි පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරින ලදී.

(ලකුණු 25)

ඉහත අවස්ථාවන්හී දී රාමේන් ගේ ක්‍රියාවන්හී ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථානුකූහාවය පරික්ෂා කරන්න. ඔබගේ පිළිතුරු හේතු සහ අදාළ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රතිපාදන මගින් තහවුරු කරන්න.

*****